

STICHTING BEHEER SNS REAAL JAARVERSLAG 2017

**STICHTING BEHEER
SNS REAAL**

JAARVERSLAG 2017

STICHTING BEHEER SNS REAAL

Inhoud

BESTUURSVERSLAG 2017

- 05- Inleiding
- 05- Adresgegevens
- 05- Juridische procedures
- 06- Uitkeringen via Fonds 21
- 07- De NOG Collectie
- 08- De beleggingsportefeuille
- 09- Bestuur en organisatie
- 09- Bestuur en directie
- 09- Rooster van aftreden

JAARREKENING 2017

- 12 - Balans per 31 december 2017
- 13 - Staat van baten en lasten over 2017
- 14 - Kasstroomoverzicht over 2017
- 15 - Toelichting
- 19 - Toelichting op de balans
- 24- Toelichting op de staat van baten en lasten
- 26- Ondertekening van de jaarrekening
- 27- Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

OVERIGE GEGEVENS

- 29- Vermelding relevante (neven)functies per 31 december 2017
- 29- Statutaire regeling omtrent de bestemming van de winst
- 30- Colofon

INLEIDING

Begin mei 2018 is het lang verwachte deskundigenbericht in de schadeloosstellingsprocedure verschenen. Dit is het rapport op basis waarvan de Ondernemingskamer een uitspraak zal moeten doen over de hoogte van de schadeloosstelling voor de begin 2013 onteigende effecten en vermogensbestanddelen van SNS REAAL. De mondelinge behandeling van het rapport zal plaatsvinden in een zitting bij de Ondernemingskamer op 29 november 2018.

Het verslagjaar 2017 pakte voor Stichting Beheer SNS REAAL (hierna: Stichting Beheer) goed uit wat betreft de ontwikkeling van de beleggingsportefeuille. Opnieuw een jaar waarin het belegd vermogen op een stabiel niveau kon worden gehandhaafd, terwijl de jaarlijkse donatie aan Fonds 21 gewoon doorgang vond.

JURIDISCHE PROCEDURES

SCHADELOOSSTELLINGSPROCEDURE BIJ DE ONDERNEMINGSKAMER

In november 2017 ontving Stichting Beheer het concept deskundigenrapport in de schadeloosstellingsprocedure. Het rapport werd strikt vertrouwelijk beschikbaar gesteld. Betrokken partijen in de schadeloosstellingsprocedure kregen twee maanden de tijd om op het conceptrapport te reageren. De deskundigen hebben kennisgenomen van de reacties en eind april 2018 een definitief rapport uitgebracht.

De Ondernemingskamer zal zich over het rapport buigen en heeft betrokken partijen uitgenodigd om formeel te reageren op het definitieve rapport. De Minister moet de akte na deskundigenbericht uiterlijk 29 juni 2018 indienen. Stichting Beheer en andere betrokken partijen hebben tot 14 september 2018 de tijd om de antwoordakte na deskundigenbericht op te stellen. Na het horen van partijen in een zitting op 29 november 2018, zal de Ondernemingskamer een uitspraak moeten doen over de hoogte van de schadeloosstelling voor de onteigende effecten en vermogensbestanddelen van SNS REAAL.

In de periode vlak voor de nationalisatie van SNS REAAL heeft Stichting Beheer, voor zover dat binnen haar mogelijkheden lag, de Raad van Bestuur van SNS REAAL ondersteund bij het zoeken naar een marktconforme of wel private oplossing voor de problemen bij SNS REAAL. Hierbij ging het in feite om de uitwerking van de CVC-optie. Met betrekking tot het CVC-scenario zijn de deskundigen in hun eindrapport tot het oordeel gekomen dat deze optie 'haalbaar, financieerbaar en hiermee levensvatbaar' was. De CVC-aanbieding wordt door deskundigen gekwalificeerd als 'economisch superieur' (ook voor de Staat) in vergelijking met nationalisatie.

Stichting Beheer zal de inhoud van het rapport verder bestuderen en een begin maken met de opstelling van een antwoordakte na deskundigenbericht.

VERZOEKSCRIFTPROCEDURE VOORLOPIG GETUIGENVERHOOR

In de procedure voorlopig getuigenverhoor is Stichting Beheer uitgeprocedeerd. Stichting Beheer wilde door het horen van getuigen meer informatie op tafel krijgen die van nut zou kunnen zijn bij de waardebeoordeling van SNS REAAL op het moment van de nationalisatie. De Hoge Raad heeft op 17 november 2017 geoordeeld dat het horen van getuigen vooralsnog thuis hoort in de schadeloosstellingsprocedure.

Adresgegevens

Stichting Beheer
SNS REAAL

Maliebaan 12
3581 CN Utrecht

Postbus 14136
3508 SE Utrecht

Telefoon: 030 - 23 34 420
contact@beheersnsreal.nl
www.beheersnsreal.nl

Handelsregister
KvK Utrecht nr. 41091124

VERZOEK TOT HET HOUDEN VAN EEN ENQUÊTE BIJ SNS REAAL

De Hoge Raad heeft net als de Ondernemingskamer het enquêteverzoek ontvankelijk verklaard, met als uitgangspunt dat de Interventiewet niet tot doel had om de onteigende aandeelhouders het recht te ontnemen om een enquête te initiëren.

Na deze uitspraak van de Hoge Raad is de zaak opnieuw aan de orde geweest bij de Ondernemingskamer in een zitting op 8 juni 2017. De Ondernemingskamer zal zich nu buigen over de materiële kant van het enquêteverzoek, waarbij bijvoorbeeld de reikwijdte van een eventueel te houden onderzoek aan de orde zal komen.

De beschikking van de Ondernemingskamer is inmiddels vier keer uitgesteld en wordt nu verwacht in juni 2018.

PROCEDURE OVER HET CONCURRENTE KARAKTER VAN DE CAPITAL SECURITIES

Stichting Beheer wenst het concurrente karakter van de capital securities door de rechter te laten vaststellen. De capital securities werden door SNS REAAL uitgegeven in 2008 voor een totaal bedrag van € 1.250 miljoen waarvan er voor een bedrag van € 750 miljoen werden gekocht door de Staat en voor een bedrag van € 500 miljoen door Stichting Beheer. Doel was kapitaalsteun voor SNS REAAL.

In de procedure tegen SNS REAAL over het concurrente karakter van de capital securities heeft de Rechtbank op 18 mei 2016 de vorderingen van Stichting Beheer afgewezen. Stichting Beheer is tegen dit vonnis in hoger beroep gegaan. Na indiening van de memorie van grieven door Stichting Beheer (10-01-2017) en de memorie van antwoord door de Staat en SNS REAAL (07-03-2017) is er een mondelinge behandeling geweest bij het Gerechtshof op 17 november 2017. Het Hof heeft aanvankelijk aangegeven mogelijk op 30 januari 2018 uitspraak te zullen doen. Na aanhouding tot 27 maart 2018, heeft het Hof op 22 mei 2018 de uitspraak van de Rechtbank bekrachtigd.

UITKERINGEN VIA FONDS 21

Fonds 21 (voorheen SNS REAAL Fonds) ontvangt jaarlijks een donatiebudget van Stichting Beheer waarmee het fonds in staat wordt gesteld om projecten te ondersteunen op het gebied van kunst en cultuur en jongeren en maatschappij. Statutair is vastgelegd dat Stichting Beheer alleen via Fonds 21 uitvoering geeft aan haar statutaire doelstelling, 'het doen van uitkeringen met een ideële en/of sociale strekking'.

In 2017 stelde Stichting Beheer een donatiebudget beschikbaar van € 10 miljoen. Fonds 21 ondersteunde in 2017 daarmee 274 projecten voor een totaal bedrag van € 9.977.058.

Een overzicht van deze projecten is te vinden op de website van Fonds 21.

Twee bestuursleden van Stichting Beheer hebben zitting in het bestuur van Fonds 21. Dit zijn de heren Overmeer en Hoevenaars.

Ook voor 2018 heeft Stichting Beheer een donatiebudget beschikbaar gesteld van € 10 miljoen. Ter dekking van de operationele kosten van het fonds is voor 2018 een aanvullend budget toegezegd van € 1.4 miljoen.

DE NOG COLLECTIE

De NOG Collectie die eigendom is van Stichting Beheer, bestaat uit circa 510 kunstwerken van 110 verschillende kunstenaars. Een overzicht van de kunstwerken is te vinden op de website www.nogcollectie.nl

In 2017 werden een vijftal nieuwe werken aangekocht:

- Evelyn Taocheng Wang A Massage Salon-Excuse me! You are not a real lady, 2015
- Joost Krijnen Invented by stolen characters
- Erik van Lieshout Untitled, 2016
- Erik van Lieshout Untitled, 2016
- Daniel van Straalen When you're anywhere, 2017

Van 14 oktober tot en met 21 januari 2018 vond in het Stedelijk Museum Schiedam de tentoonstelling plaats van het werk dat Marcel van Eeden in 2017 in opdracht voor de NOG Collectie heeft gemaakt. De tentoonstelling 'Circus Henny' toont een serie tekeningen met Schiedam in de hoofdrol.

Het beheer van de NOG Collectie is sinds 2013 in handen van het Stedelijk Museum Schiedam. In januari 2018 heeft het bestuur van Stichting Beheer besloten om de unieke vorm van samenwerking tussen Stichting Beheer en het Stedelijk Museum voort te zetten. De beheerovereenkomst is met vijf jaar verlengd.

Jaarlijks overweegt Stichting Beheer of er een aankoopbudget ter beschikking wordt gesteld waarmee, op voorspraak van het Stedelijk Museum, nieuwe werken kunnen worden aangekocht die zowel de NOG Collectie als de collectie van het Stedelijk Museum versterken. Het budget voor 2018 bedraagt € 50.000.

DE BELEGGINGSPORTEFEUILLE

Portefeuille per	31-12-2016	31-03-2017	30-06-2017	30-09-2017	31-12-2017
	€000	€000	€000	€000	€000
Vastrentende waarden	71.329	74.906	74.138	73.848	73.539
Aandelen	92.378	92.799	91.513	89.183	90.347
Alternative investments	4.984	5.018	4.812	4.839	5.713
Vastgoed	2.619	2.372	2.319	2.395	2.392
Liquiditeiten	2.004	2.019	2.002	2.000	2.001
Administratieve portefeuille	4.900	4.906	5.630	5.635	5.641
Totaal	178.216	182.020	180.415	177.901	179.633

De beleggingsportefeuille (exclusief administratieve portefeuille) behaalde in 2017 een rendement van 6,84% versus 4,02% voor de benchmark. De portefeuille profiteerde opnieuw van het gunstige klimaat voor aandelenbeleggingen. Met een rendement van 13,39% versus 7,51% voor de benchmark nam de waarde van de aandelenportefeuille in 2017 flink toe. De portefeuille bestaat voor iets meer dan de helft uit aandelen.

Obligaties, een andere categorie die met een gewicht van 40% sterk vertegenwoordigd is in de portefeuille, behaalde een rendement van 0,67% versus 0,58% voor de benchmark. De ontvangen rentecoupons en de gedaalde landen- en creditspreads verklaren het positieve rendement van de obligatieportefeuille. De gestegen Duitse rente was van negatieve invloed op het rendement van deze categorie.

De vastgoedportefeuille bestaat volledig uit het Climate Change Property Fund en behaalde in 2017 een rendement van -8,56% versus 1,69% voor de benchmark. Het fonds heeft nog één pand, in Manchester, in portefeuille. Een afwaardering van dit pand en de waardedaling van het Britse pond versus de euro zijn verantwoordelijk voor het negatieve rendement.

De categorie Alternative Investments (ACTIAM Institutional Microfinance Fund 1 en 3) behaalde in 2017 een negatief rendement van 2,93% versus 3,43% voor de benchmark. Afboekingen van de resterende aandelenbelangen in ACTIAM Institutional Microfinance Fund 1 waren hiervoor de belangrijkste oorzaak.

De outperformance van de beleggingsportefeuille kwam vooral tot stand door de goede relatieve prestatie van de aandelenportefeuille. Het aandelenfonds Generation overtrof het rendement van de benchmark met 10%. Deze outperformance is het resultaat van de sterk overwogen positie van technologieaandelen en de goede individuele aandelenselectie. Technologieaandelen profiteerden in 2017 optimaal van de digitalisering van de economie in combinatie met hoge wereldwijde economische groei. De verantwoorde aandelenindexfondsen presteerden gezamenlijk zowel in absolute als relatieve zin goed.

In het beleggingsmandaat van Stichting Beheer SNS REAAL is een dynamische beleggingsstrategie uitgewerkt, waarmee ingespeeld wordt op de naar verwachting op langere termijn eindige levensduur van de Stichting. Daarbij wordt enerzijds getracht om door een voldoende hoge allocatie naar zakelijke waarden een rendement te behalen waarmee de Stichting zo lang als mogelijk haar (aan inflatie aangepaste) uitkeringen kan blijven

voldoen. Anderzijds wordt, naarmate het resterende beleggingsvermogen afneemt, de beleggingsmix stapsgewijs minder riskant ingevuld.

Het belegd vermogen (exclusief administratieve portefeuille) van de Stichting bedroeg per 31 december 2017 173,9 miljoen euro (ultimo 2016: 173,3 miljoen euro). De administratieve portefeuille heeft per ultimo 2017 een waarde van 5,6 miljoen euro (ultimo 2016: 4,9 miljoen euro). De portefeuille is per ultimo 2017 voor 42% belegd in vastrentende waarden (ultimo 2016: 41%), 52% in aandelen (ultimo 2016: 53%) via de fondsen Generation IM Global Equity Fund, ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe, ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America en ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific, 2% in duurzaam vastgoed (ultimo 2016: 2%) via Climate Change Property Fund, 3% in Alternative Investments (ultimo 2016: 3%) via ACTIAM Institutional Microfinance Fund 1 en 3 en 1% in liquiditeiten (ultimo 2016: 1%). De administratieve portefeuille bevat een participatie in het ASN-Novib Microkredietfonds met een waarde van 1,1 miljoen euro (ultimo 2016: 1,1 miljoen euro) en Nederlandse Financieringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden met een waarde na herwaardering van 4,5 miljoen euro (ultimo 2016: 3,8 miljoen euro).

BESTUUR EN ORGANISATIE

Het bestuur heeft in 2017 vier keer vergaderd.

De jaarrekening 2016 van Stichting Beheer is door het bestuur vastgesteld in de vergadering van 6 juni 2017.

Andere agendapunten in de bestuursvergaderingen waren uiteraard de lopende juridische procedures, het overleg met de vermogensbeheerder Actiam over de ontwikkeling van de beleggingsportefeuille, het vaststellen van het budget voor Fonds 21, de opdrachtverstrekking aan de accountant voor de jaarrekeningcontrole 2017 en overige gebruikelijke agendapunten.

Bestuur en directie

Bestuur Stichting Beheer
SNS REAAL

Drs. J.M. Overmeer
VOORZITTER

Prof. mr. M.W. den Boogert
VICEVOORZITTER

Drs. A.H.A. Hoevenaars

Directie Stichting Beheer
SNS REAAL

Mr. A.W.F. Brits

Rooster van aftreden

Mei 2018 – Overmeer
Mei 2019 – Hoevenaars
Mei 2020 – Den Boogert

Jaarrekening 2017

- 12 - Balans per 31 december 2017
- 13 - Staat van baten en lasten over 2017
- 14 - Kasstroomoverzicht over 2017
- 15 - Toelichting
- 19 - Toelichting op de balans
- 24 - Toelichting op de staat van baten en lasten
- 26 - Ondertekening van de jaarrekening
- 27 - Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(vóór resultaatbestemming)		<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
		€000	€000
Activa			
VASTE ACTIVA			
Materiële vaste activa	1	6.022	5.969
Financiële vaste activa	2	179.633	178.216
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorderingen en overlopende activa	3	116	607
Liquide middelen	4	88	227
		<u>185.859</u>	<u>185.019</u>
Passiva			
STICHTINGSVERMOGEN			
Stichtingskapitaal	5	1	1
Overige reserves		172.979	170.249
Onverdeeld resultaat		<u>671</u>	<u>2.730</u>
		173.651	172.980
VOORZIENINGEN	6	223	189
LANGLOPENDE SCHULDEN	7	1.835	1.538
KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA	8	10.150	10.312
		<u>185.859</u>	<u>185.019</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

		<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€000	€000
Baten			
Opbrengsten beleggingen	9	12.153	14.490
Huuropbrengst	10	<u>241</u>	<u>241</u>
		<u>12.394</u>	<u>14.731</u>
Lasten			
Lonen en salarissen	11	179	401
Huisvestingskosten	12	82	77
Algemene kosten	13	521	598
Fonds 21	14	<u>10.941</u>	<u>10.925</u>
		<u>11.723</u>	<u>12.001</u>
RESULTAAT		<u><u>671</u></u>	<u><u>2.730</u></u>

KASSTROOMOVERZICHT

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€000	€000
<i>Kasstroomoverzicht over 2017</i>		
Bedrijfsresultaat	671	2.730
Aanpassingen voor:		
Dotatie voorzieningen	35	35
Verandering in werkkapitaal		
Mutatie operationele vorderingen	491	(560)
Mutatie operationele schulden	<u>(162)</u>	<u>(1.087)</u>
	329	(1.647)
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.035	1.118
Investerings/desinvesterings materiële vaste activa	(53)	(22)
Investerings/desinvesterings financiële vaste activa	<u>(1.417)</u>	<u>(1.737)</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(1.470)	(1.759)
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		
Mutatie langlopende schulden	<u>296</u>	<u>735</u>
Mutatie geldmiddelen	<u>(139)</u>	<u>94</u>
Verloop mutatie geldmiddelen:		
Stand per begin boekjaar	227	133
Mutaties in boekjaar	<u>(139)</u>	<u>94</u>
Stand per eind boekjaar	<u><u>88</u></u>	<u><u>277</u></u>

TOELICHTING

Algemeen

VESTIGINGSADRES EN INSCHRIJFNUMMER HANDELSREGISTER

Stichting Beheer SNS REAAL is feitelijk en statutair gevestigd op Maliebaan 12, 3581 CN te UTRECHT en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41091124.

Algemene toelichting

BELANGRIJKSTE ACTIVITEITEN

Stichting Beheer SNS REAAL heeft als doel het doen van uitkeringen met een ideële of sociale strekking.

TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

INFORMATIEVERSCHAFFING OVER SCHATTINGEN

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormen bestuur en directie van de stichting zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

DE STANDAARDEN OP BASIS WAARVAN DE JAARREKENING IS OPGESTELD

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Titel 9 Boek 2 BW is formeel niet van toepassing op Stichting Beheer SNS REAAL omdat de Stichting een Organisatie-zonder-winststreven is.

Om een goed inzicht te geven aan gebruikers van de jaarrekening in de activiteiten en de uitkomsten daarvan is ervoor gekozen om de jaarrekening conform RJ 640 'Organisaties-zonder-winststreven' op te stellen. Conform RJ 640 dienen de begrotingscijfers van het boekjaar opgenomen te worden in de staat van baten en lasten. Tevens dienen in de toelichting de verschillen tussen de begroting en de werkelijke cijfers geanalyseerd te worden. Stichting Beheer maakt echter gebruik van de in de RJ geboden vrijstelling om geen begrotingscijfers op te nemen, dit gezien het feit dat de begroting niet als belangrijk stuurinstrument wordt gebruikt.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs of de actuele waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

OMREKENING VAN IN VREEMDE VALUTA LUIDENDE BEDRAGEN

Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta's gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers van afwikkeling. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Grondslagen

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa, voor zover bestaande uit onroerende zaken, worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. Taxatie vindt minimaal elke 5 jaar plaats door een externe taxateur. De kunstobjecten worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor beursgenoteerde beleggingen is dit de beurswaarde en voor niet beursgenoteerde beleggingen in beleggingsfondsen wordt uitgegaan van de door de beheerder van het betreffende fonds opgegeven waarde.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN VAN VASTE ACTIVA

Het bestuur beoordeelt op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen bestaan dat vaste activa, die niet tegen markt- of beurswaarde zijn gewaardeerd een bijzondere waarde vermindering hebben ondergaan. Bijzondere waardeverminderingen worden direct in de staat van baten en lasten verantwoord. Indien in een periode daarna de waardevermindering van de betreffende activa afneemt en de afname objectief kan worden toegeschreven aan een gebeurtenis die zich na de afwaardering heeft afgespeeld, dan wordt de bijzondere waardevermindering teruggenomen via de staat van baten en lasten.

VORDERINGEN

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

VOORZIENING VOOR GROOT ONDERHOUD

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van de panden Maliebaan 12 en 14 in Utrecht wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

LANGLOPENDE SCHULDEN

Schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio en disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Stichting Beheer SNS REAAL stelt jaarlijks aan Fonds 21 een budget ter beschikking ter ondersteuning van goede doelen. Op basis van dit budget kent Fonds 21 donaties toe aan projecten die passen binnen haar doelstelling. Toekenning van donaties door Fonds 21 leidt voor Stichting Beheer SNS REAAL tot een toename van de verplichtingen op de balans en tot een toename van de lasten in de staat van baten en lasten.

KORTLOPENDE SCHULDEN

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten zijn verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben. De lasten zijn verantwoord in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de vermelde waarderingsgrondslagen.

LONEN EN SALARISSEN

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De pensioenregeling van Stichting Beheer SNS REAAL is ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds SNS REAAL. Met Stichting Pensioenfonds SNS REAAL is een uitvoeringsovereenkomst gesloten.

De pensioenregeling betreft een middelloonregeling waarvan de kosten gezamenlijk worden gedragen door de werkgever en de werknemer.

De stichting heeft de pensioenregeling verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN

Operationele leasing

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom niet bij de stichting ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

TOELICHTING OP DE BALANS

1) Materiële vaste activa

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€000	€000
Onroerend goed	4.500	4.500
Kunstobjecten	1.522	1.469
	<u>6.022</u>	<u>5.969</u>

	<u>Onroerend goed</u>	<u>Kunstobjecten</u>	<u>Totaal</u>
	€000	€000	€000
	4.500	1.469	5.969
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>4.500</u>	<u>1.469</u>	<u>5.969</u>
Investeringen	-	53	53
Saldo mutaties	-	53	53
	4.500	1.522	6.022
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>4.500</u>	<u>1.522</u>	<u>6.022</u>

Het onroerend goed betreft de panden Maliebaan 12 en 14 te Utrecht. Gezien de aard van het onroerend goed wordt er niet op de opstallen afgeschreven.

De kunstobjecten vormen samen de NOG Collectie. In 2017 is er totaal voor circa € 53.000 aan kunstwerken aangekocht.

Er hebben zich gedurende het boekjaar geen bijzondere waardeverminderingen voorgedaan.

2) Financiële vaste activa

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€000	€000
Effecten portefeuille	<u>179.633</u>	<u>178.216</u>

Het verloop van de effectenportefeuille is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€000	€000
Stand per 1 januari	178.216	176.479
Aankopen/verkoop	(9.692)	(10.932)
Herwaardering	10.917	12.545
Mutatie liquiditeiten	251	403
Mutatie opgelopen rente	(59)	(279)
Totaal	<u>179.633</u>	<u>178.216</u>

De effectenportefeuille is als volgt samengesteld:

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€000	€000
Vastrentende waarden	73.539	71.329
Vastgoed	2.392	2.619
Aandelen	90.347	92.379
Alternative investments	5.713	4.984
Liquiditeiten	2.001	2.005
Administratieve portefeuille	5.641	4.900
Totaal	<u>179.633</u>	<u>178.216</u>

De effecten staan ter vrije beschikking van de stichting.

3) Vorderingen en overlopende activa

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€000	€000
Overlopende activa	<u>116</u>	<u>607</u>

Overlopende activa:

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€000	€000
Vooruitbetaalde verzekeringspremies/kosten	11	14
Te ontvangen dividendbelasting	105	75
Pensioenpremie	-	18
Actiam/KAS Bank	-	500
	<u>116</u>	<u>607</u>

De looptijd van deze vorderingen is korter dan één jaar.

4) Liquide middelen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€000	€000
Bank	<u>88</u>	<u>227</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

5) Stichtingsvermogen

In onderstaand overzicht is het verloop van het eigen vermogen weergegeven:

	Stichtings- kapitaal	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal
	€000	€000	€000	€000
Stand per 1 januari 2017	1	170.249	2.730	172.980
Resultaat toevoeging	-	2.730	(2.730)	-
Resultaat boekjaar	-	-	671	671
Stand per 31 december 2017	<u>1</u>	<u>172.979</u>	<u>671</u>	<u>173.651</u>

6) Voorzieningen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€000	€000
Onderhoudsvoorziening pand	<u>223</u>	<u>189</u>

7) Langlopende schulden

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€000	€000
Toegezegde donaties Fonds 21, looptijd 1-5 jaar	<u>1.835</u>	<u>1.538</u>

Er zijn geen schulden met een looptijd langer dan 5 jaar.

8) Kortlopende schulden en overlopende passiva

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€000	€000
Belastingen en premies en sociale verzekeringen	5	4
Kortlopende schulden	9.971	10.026
Overlopende passiva	174	282
	<u>10.150</u>	<u>10.312</u>

Belastingen en premies sociale verzekeringen:

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€000	€000
Belastingen en premies en sociale verzekeringen	<u>5</u>	<u>4</u>

Kortlopende schulden:

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€000	€000
Fonds 21: rekening-courant	<u>9.971</u>	<u>10.026</u>

Overlopende passiva:

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€000	€000
Beheerkosten effectenportefeuille	68	67
Accountants- en administratiekosten	25	30
Overige schulden	81	185
	<u>174</u>	<u>282</u>

De looptijd van deze schulden is korter dan één jaar.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen en voorwaardelijke activa en verplichtingen

VERPLICHTING TOT HET SUBSIDIËREN VAN TEKORTEN EN ANDERSZINS

Het bestuur van Stichting Beheer heeft voor 2018 een toekenningenbudget voor Fonds 21 beschikbaar gesteld van € 10 miljoen. Aanvullend is voor heel 2018 een budget van € 1,4 miljoen beschikbaar gesteld ter dekking van de operationele kosten van Fonds 21.

MEERJARIGE RECHTEN

Stichting Beheer is een huurovereenkomst aangegaan voor de onroerende zaak Maliebaan 12 en 14. De totale huurinkomsten bedragen € 526.000 voor de onroerende zaak Maliebaan 12 en Maliebaan 14. Hiervan wordt binnen 1 jaar € 271.500 ontvangen en € 254.500 binnen 5 jaar. De huren worden jaarlijks geïndexeerd.

LEASEVERPLICHTING

De verplichtingen uit hoofde van met derden aangegane leaseovereenkomst bedragen in totaal circa € 20.000. (2016: € 16.000). Hiervan vervalt binnen 1 jaar circa € 17.250 en circa € 2.750 binnen 5 jaar.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

9) Opbrengst beleggingen

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€000	€000
Resultaat effectenportefeuille	10.865	13.082
Dividend aandelen	730	501
Rente obligaties	1.477	1.673
Kosten beleggingen	(919)	(766)
	<u>12.153</u>	<u>14.490</u>

10) Huuropbrengst

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€000	€000
Maliebaan 12 en 14, Utrecht	<u>241</u>	<u>241</u>

11) Lonen en salarissen

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€000	€000
Salarissen	133	346
Sociale lasten	15	20
Pensioenlasten	26	28
Verzuimverzekering	2	2
Diverse personeelskosten	3	5
	<u>179</u>	<u>401</u>

Stichting Beheer SNS REAAL hanteert de verplichtingenbenadering en betaalt op contractuele basis premies aan het pensioenfonds. Behalve de betaling van premies heeft Stichting Beheer SNS REAAL geen verdere verplichtingen voor deze pensioenregeling. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

12) Huisvestingskosten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€000	€000
Opstalverzekering	3	3
Gas, water en electra	11	12
Belastingen	14	14
Schoonmaakkosten	6	6
Aanleg en onderhoud tuin	6	3
Inrichting en onderhoud pand	7	4
Dotatie voorziening onderhoud pand	35	35
	<u>82</u>	<u>77</u>

13) Algemene kosten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€000	€000
Remuneratie bestuur	109	109
Aansprakelijkheidsverzekering bestuur	18	20
Administratiekosten	22	22
Accountantskosten	15	15
Advieskosten	230	323
NOG collectie/tentoonstelling	91	69
Overige kantoorkosten	36	40
	<u>521</u>	<u>598</u>

14) Fonds 21

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€000	€000
Toegezegde donaties	9.590	9.629
Bureaunkosten	1.351	1.296
	<u>10.941</u>	<u>10.925</u>

Overige toelichtingen

Gedurende het boekjaar had Stichting Beheer SNS REAAL twee medewerkers in dienst.

Het gemiddeld aantal in het buitenland werkzame werknemers bedroeg nihil (2016: nihil).

ONDERTEKENING VAN DE JAARREKENING

Utrecht, 29 mei 2018

BESTUUR:

J.M. Overmeer

M.W. den Boogert

A.H.A. Hoevenaars

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Beheer SNS REAAL

Verklaring over de jaarrekening 2017

ONS OORDEEL

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Beheer SNS REAAL een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven' van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 640).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017 van Stichting Beheer SNS REAAL te Utrecht ('de stichting') gecontroleerd. De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2017;
- de staat van baten en lasten over 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is RJ 640.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Beheer SNS REAAL zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, in de vorm van het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 640 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag in overeenstemming met RJ 640.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Utrecht, 25 juni 2018

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. C.J.A.M. Romme RA

Overige gegevens

VERMELDING RELEVANTE (NEVEN)FUNCTIES PER 31 DECEMBER 2017

DRS. J.M. OVERMEER (1946)

Voormalig lid directie Aegon Nederland N.V.

Lid Raad van Toezicht Algemeen Pensioenfonds STAP

Lid bestuur Stichting Fonds 21

PROF. MR. M.W. DEN BOOGERT (1943)

Buitengewoon hoogleraar Effectenrecht (emeritus), Rijksuniversiteit Groningen

Voorzitter arbitragecommissie Dutch Securities Institute (DSI)

Voorzitter bestuur Stichting beschermingspreferente aandelen Fugro

Lid bestuur Stichting ING Aandelen

Lid bestuur Stichting preferente aandelen ASML

Lid bestuur Stichting preferente aandelen DSM

Lid bestuur Stichting tot het houden van Preferente aandelen Wereldhave

DRS. A.H.A. HOEVENAARS R.A. (1949)

Voorzitter Raad van Toezicht Pensioenfonds voor Zorg en Welzijn

Niet uitvoerend bestuurder Chesnara B.V.

Lid bestuur Stichting Fonds 21

Lid bestuur Stichting Hoogeland Vermogensbeheer

MR. A.W.F. BRITS (1954)

Lid Raad van Toezicht Stichting Rijnstad

Lid bestuur Stichting World Food Centers

STATUTAIRE REGELING OMTRENT DE BESTEMMING VAN DE WINST

In de statuten van Stichting Beheer SNS REAAL zijn geen bepalingen opgenomen omtrent de resultaatbestemming. Dit betekent dat deze door het bestuur kan worden vastgesteld.

Het bestuur zal een besluit nemen over het voorstel om het resultaat over het boekjaar 2017 toe te voegen aan de overige reserves.

COLOFON

CONCEPT EN UITVOERING

Ontwerp en opmaak – Section Brand Design

Tekst – Stichting Beheer SNS REAAL

© Copyright Stichting Beheer SNS REAAL

Als u iets uit deze uitgave wilt gebruiken neem dan contact op met Stichting Beheer via de website
www.beheersnsreaal.nl

